

Innst. S. nr. 92

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

Dokument nr. 19 (2004-2005)

Innstilling fra utenrikskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas parlamentarikerforsamling (OSSE PA) for 2003

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortingets delegasjon til OSSEs parlamentarikerforsamling (OSSE PA) for valgperioden 2001-2005 er som følger:

Medlemmer	Personlige varamedlemmer
Bjørn Hernæs (H), leder	Sverre J. Hoddevik (H)
Christopher Stensaker (FrP), nestleder	Thore A. Nistad (FrP)
Kjell Engebretsen (A)	Sigvald Oppebøen Hansen (A)
Eirin Faldet (A)	Ola D. Gløtvold (Sp)
Audun Bjørlo Lysbakken (SV)	Hallgeir H. Langeland (SV)
Åse Wisløff Nilssen (KrF)	Heidi Larssen (H)

Komiteevervene var fordelt som følger i 2003:

Komité	Medlem	Medlem
Den faste komité	Bjørn Hernæs	
1. komité - politiske og sikkerhetsmessige spørsmål	Bjørn Hernæs	Kjell Engebretsen
2. komité - økonomi, vitenskap, teknologi og miljøvern	Åse Wisløff Nilssen	Eirin Faldet
3. komité - demokrati, menneskerettigheter og humanitære saker	Christopher Stensaker	Audun Bjørlo Lysbakken

OSSEs parlamentarikerforsamling ble opprettet i 1991 og har en rådgivende funksjon i forhold til OSSEs ministerråd. Dens formål er å vurdere iverksettelsen og gjennomføringen av organisasjonens vedtak, drøfte de temaer som står sentralt under ministerråds- og toppmøter i OSSE, forebygge og løse konflikter, samt støtte utviklingen av demokratiske institusjoner i medlemslandene.

OSSEs parlamentarikerforsamling spiller en aktiv rolle i forbindelse med valgobservasjon i de nye demokratier i Sentral- og Øst-Europa, i det tidligere Sovjet-

unionen og på Balkan. Forsamlingen samarbeider nært med OSSEs kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter, ODIHR, samt Europarådets parlamentarikerforsamling under valgobservasjoner. I tillegg har forsamlingen et løpende samarbeid med parlamentarer fra en rekke land i det sørlige Middelhavet.

OSSEs parlamentarikerforsamling holder en sesjon hver sommer, et møte i den faste komité tidlig på høsten og et vintermøte i februar. I tillegg holdes andre konferanser og arrangementer.

Sesjonen i Rotterdam i juli 2003 vedtok følgende i alt 15 resolusjoner vedrørende:

- Styrking av samarbeid med andre forsamlinger og internasjonale organisasjoner og begrenning av overlapping i aktiviteter.
- Styrking av samarbeidet mellom OSSEs medlemsland basert på prinsippene i Helsingfors-erklæringen av 1975.
- Styrking av den demokratiske utviklingen i nye demokratier og beskyttelse av nasjonale minoriteter.
- Afghanistan ønskes velkommen som partner for samarbeid.
- Effektivisering av samarbeidet internt i OSSE.
- Bedre nasjonal oppfølging av OSSEs vedtak.
- Kritikk av og oppfordring til Hviterussland om å innføre demokratiske valg.
- Styrking av OSSEs fredsbevarende rolle samt nasjonale bidrag til dette.
- Styrking av samarbeidet mellom OSSE og Middelhavslandene basert på OSSEs prinsipper.
- Økt kamp mot smugling og utnyttelse av mennesker (trafficking), også barn, i OSSE-området.
- OSSEs rolle i en videre europeisk integrasjon.
- Kamp mot antisemittisme.
- Understreking av behovet for avspenning i Moldova og løsning av tvisten om Transdnjestr.
- Oppfordring til OSSE-landene om å ratifisere avtalen om Den internasjonale krigsforbryterdomstolen.
- Kritikk av USAs behandling av fangene på Guantanamo.

Delegasjonen deltok dessuten i OSSEs valgobservasjoner i Russland og Serbia.

Delegasjonen besøkte OSSEs sendelag i Kroatia, Albania og Makedonia.

Delegasjonen deltok på parlamentarikerforsamlingens vintermøte i Wien, den faste komité's møte i Roma høsten 2003 samt OSSEs konferanse om antisemittisme.

Delegasjonen innledet også planlegging av forsamlingens subregionale konferanse om Nordområdene i Tromsø 12.-14. mai 2005.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Haakon Blankenborg, lederen Thorbjørn Jagland, Jens Stoltenberg og Gunhild Øyanger, fra Høyre, Julie Christiansen, Inge Lønning, Oddvard Nilsen og Finn Martin Vallersnes, fra Frem-

skrittspartiet, Morten Høglund og Christopher Stensaker, fra Sosialistisk Venstreparti, Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen, fra Kristelig Folkeparti, Jon Lilletun og Lars Rise, og fra Senterpartiet, Åslaug Haga, viser til årsrapporten fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas parlamentarikerforsamling (OSSE PA) for 2003, og vil påpeke det viktige arbeid som organisasjonen utfører.

Komiteen mener at det i en konfliktfylt verden er stort behov for en organisasjon som kan observere valg i ulike land, og kan påpeke eventuelle brudd på elementære, demokratiske rettigheter.

Komiteen mener også at selv om OSSEs parlamentarikerforsamling som ble opprettet i 1991, bare har en rådgivende funksjon i forhold til OSSEs ministerråd, har organisasjonen stor betydning for arbeidet med å forebygge og løse konflikter samt støtte utviklingen av demokratiske institusjoner i medlemslandene.

Komiteen viser til at også land utenfor OSSEs medlemskrets legger merke til organisasjonens virksomhet, og at den har betydning for ulike lands beslutninger innenfor de områder organisasjonen dekker.

Komiteen vil påpeke den aktive rolle som OSSE PA spiller i forbindelse med valgobservasjoner i de nye demokratier i Sentral- og Øst-Europa, og ikke minst i det tidligere Sovjetunionen og på Balkan. Valget i Ukraina er et godt eksempel på den betydning organisasjonen spiller.

Komiteen vil også vise til de resolusjoner som parlamentarikerforsamlingen vedtar i årlige sesjoner, møter og konferanser, og som bidrar til å sette søkelyset på viktige områder innen utvikling av de nye demokratier og beskyttelse av nasjonale minoriteter, samt kamp mot smugling og utnyttelse av mennesker.

Komiteen mener OSSE fortsatt vil spille en stor rolle innenfor områder som fangebehandling, kamp mot antisemittisme, fredsbevaring, avspenning, demokratiske valg og arbeid med en videre europeisk integrasjon.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 19 (2004-2005) - årsrapport fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas parlamentarikerforsamling (OSSE PA) for 2003 - vedlegges protokollen.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 15. desember 2004

Thorbjørn Jagland
leder

Christopher Stensaker
ordfører